

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 29. novembra 2011 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému **J. H. a spol.**, pre pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného J. H. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 7. septembra 2010, sp. zn. 5To/105/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. H. sa **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 2. júla 2010, sp. zn. 1T/115/2009, bol (okrem ostatného rozhodnutia týkajúceho sa obvineného P. B.) obvinený J. H. uznaný vinným zo spáchania v bode 1/, 2/ a 3/ pokračovacieho (v rozsudku nesprávne uvedené „pokračujúceho“) zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., a v bode 4/ prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

1/ v presne nezistený deň v mesiaci jún 2008, v čase asi o 00.00 hod. v P., na ul. J., v bare „U.“ obvinený J. H., spoločne s obvineným P. B., ako aj ďalším doposiaľ neustáleným páchatelom, fyzicky napadli J. J., ktorý v tomto bare pracoval ako čašník a to tak, že ho opakovane udierali päsťami a kopali do oblasti hlavy a celého tela, v útokoch pokračovali asi 90 minút, pričom počas tohto požadoval J. H. od J. J. zaplatenie fiktívneho dlhu vo výške 60.000,- Sk, na zaplatenie dlhu mu dával lehotu 3 – 4 dni, potom mu P. B. buchol hlavu o barový pult a udrel ho najmenej trikrát päsťou do oblasti tváre a následne z miesta odišli, na čo J. J. zo strachu pred ďalším fyzickým napadnutím odovzdal J. H. asi

o 3 dni peňažnú sumu vo výške 50.000,- Sk a to v T., na ul. T. pred obytným blokom č. X., pričom pri uvedenom útoku utrpel poškodený J. J. pohmoždenie hlavy a oboch očí s dobou liečenia najmenej 10 dní a bola mu spôsobená škoda vo výške 50.000,- Sk (1.569,60 EUR),

2/ v presne nezistený deň v mesiaci november 2008 zatelefonoval obvinený J. H. na mobilný telefón J. J., ktorý sa v tom čase zdržiaval v P. a žiadal od neho 18.000,- Sk, ktoré si J. J. mal ponechať z tržby, ktorú inkasoval ako čašník v bare „U.“ ako kompenzáciu za nevyplatenú mzdu za mesiace september a október 2008 s tým, že ak mu peniaze nedá, dostane bitku tak, ako v mesiaci jún 2008, následne do telefónu začal hovoriť aj obvinený P. B., ktorý sa J. J. vyhrážal, že keď ho chyť, tak ho doláme a taktiež, že dobije aj jeho priateľku B. G.,

3/ v presne nezistený deň v mesiaci december 2008 obvinený J. H. zatelefonoval na mobilný telefón J. J. a požiadal ho, aby prišiel do baru „U.“ v P., na ul. J., pod hrozbou, že inak chytia jeho priateľku B. G. za vlasy a obúchajú jej hlavu o stenu, preto J. J. z obavy o zdravie svojej priateľky B. G. do predmetného baru aj prišiel, kde znovu žiadal J. H., v prítomnosti P. B. od neho vyplatene fiktívneho dlhu vo výške 250.000,- Sk a tiež, aby nasledujúci deň tento dlh uznal formou notárskej zápisnice, J. J. však z obavy o svoj život a zdravie sa začal skrývať a zmenil bydlisko a žiadnu notársku zápisnicu nešiel podpísať, v dôsledku toho prišiel za niekoľko dní obvinený J. H., spolu s dvomi mužmi, ktorých totožnosť nebola zatiaľ zistená, do bytu matky J. J. v T., na ulici G., a to H. J., nar. X., kde od nej žiadali, aby im povedala miesto, kde sa zdržiava jej syn J. J. a dvaja neznámi muži jej povedali, aby si pripravila peniaze na synov pohreb a že keď ho nájdu, tak ho zabijú,

4/ 23. decembra 2008 v čase asi o 19.30 hod. v P., na ul. E., na 7. poschodí, prišli obvinený J. H. a obvinený P. B., spolu s ďalším mužom, ktorého totožnosť nebola zatiaľ zistená, k dverám bytu B. G., nar. X., matky priateľky J. J., pričom od nej J. H. žiadal, aby im povedala, kde sa nachádza J. J. a keď mu ona na to odpovedala, že nevie, tak sa jej začal vyhrážať, že keď nedostane J. J., tak dostane jej dcéru B. G. a že ju dobije a nebude sa starať ako bude vyzerať.

Okresný súd za to obvinenému J. H. uložil podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 7, § 41 ods. 2 Tr. zák., úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne, na ktorého výkon ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku (okrem prokurátora) podal v zákonnej lehote odvolanie aj obvinený J. H., ktoré písomne odôvodnil sám i prostredníctvom svojho obhajcu. Žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie, príp. aby sám rozhodol a oslobodil ho spod obžaloby, eventuálne uložil mu miernejší spravodlivý trest.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, uznesením zo 7. septembra 2010, sp. zn. 5To/105/2010 v bode II. (v časti týkajúcej sa obvineného J. H.), odvolanie obvineného J. H. podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu X.. decembra 2010 dovolanie (len proti bodu 4/ rozsudku), ktoré bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené 17. októbra 2011. V jeho odôvodnení uviedol ako dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t.j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Podľa jeho názoru skutok uvedený v bode 4 rozsudku okresného súdu nie je prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák., pretože v jeho konaní jednoznačne absentuje tak objektívna ako aj subjektívna stránka trestného činu vo forme úmyslu, ktorý by smeroval k následku tohto trestného činu. Obvinený poukázal na to, že vyhrážky museli mať charakter vyhrážok inou ťažkou ujmu a vôbec konkrétna vyhrážka musí spôsobiť dôvodnú obavu u osoby, pred ktorou bola prednesená, pričom v opise namietaného skutku táto podmienka absentuje a nevyplývala ani z výpovede samotnej B. G., v ktorej táto neuviedla, že pociťovala nejakú ujmu, resp. obavu a táto nie je ani poškodenou v predmetnej trestnej veci.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 386 ods. 1, 2 Tr. por. zrušil uznesenie Krajského súdu v Trnave zo 7. septembra 2010, sp. zn. 5To/105/2010 v spojitosti s rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 2. júla 2010, sp. zn. 1T/115/2009 v časti výroku o vine vzťahujúci sa ku skutku 5/ obžaloby a súčasne celý výrok o treste a zároveň prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany, ktorý navrhol toto na verejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť, nakoľko nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. Vo svojom vyjadrení uviedol nasledovné:

„Z obsahu týchto vyhrážok jednoznačne vyplýva, že sa jedná o verbálny útok páchatel'a, spočívajúci v spôsobení ťažkej ujmy na zdraví inej osobe.

Reálnosť týchto vyhrážok páchatel' podporil aj tým, že tieto vykonal za prítomnosti ďalších osôb mužského pohlavia, ktoré na miesto činu prišli spoločne s ním. V tomto prípade neobstojí argumentácia, že sa jednalo len o „silné slová“, nakoľko je potrebné brať do úvahy aj tú skutočnosť, že J. H. sa bezprostredne pred skutkom dopustil pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., a to voči poškodenému J. J., ktorý bol v tom čase priateľom poškodenej B. G. a tieto skutky spolu neodlúčiteľne súviseli. Vyhrážky adresované poškodenej priamo nadväzovali na predchádzajúce násilné chovanie J. H.. Z uvedeného vyplýva, že adresát vyhrážok, poškodená B. G., mohla v ich dôsledku zbiehajúcej sa trestnej činnosti páchatel'a, pociťovať strach o život a zdravie a páchatel' vyhrážkami tento úmysel aj priamo sledoval.

Takisto neobstojí argumentácia, že matka poškodenej B. G., pri verbálnom útoku J. H., nemohla pociťovať dôvodnú obavu a vyšší stupeň tiesnivého pocitu zo zla, nakoľko toto nevyplývalo z jej výpovede.

Tieto tvrdenia stoja na nesprávnej skutkovej premise, že B. G. bolo osobou, ktorej boli vyhrážky adresované. Adresátom vyhrážok totiž nebola B. G., ale poškodená B. G., ktorá na mieste nebola prítomná. B. G. bola len ich priamym svedkom a z toho dôvodu jej ani nemohlo byť priznané procesné postavenie poškodenej. Nakoľko vyhrážky nesmerovali na jej osobu, nie je podstatné, či v ich dôsledku strach pociťovala alebo nie.

Bolo preukázané a s poukazom na zbiehajúcu sa trestnú činnosť J. H. je jednoznačné, že adresát vyhrážok B. G., strach o život a zdravie pociťovala, tak ako to vyplynulo z jej výpovede. Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že na mieste činu nebola prítomná.

Pri tomto trestnom čine sa totiž nevyžaduje, aby ten, komu sa vyhráža, bol prítomný. Postačuje, ak páchatel' vyhrážky adresuje takým spôsobom, o ktorom vie, že sa poškodený o vyhrážkach dozvie, teda aj prostredníctvom inej osoby. J. H. muselo byť zrejmé, že B. G. o vyhrážkach svojej dcére povie a táto o nich bude mať vedomosť. Poškodená to pri svojom výsluchu potvrdila.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovoláním bolo napadnuté právoplatné uznesenie Krajského súdu v Trnave zo 7. septembra 2010, sp. zn. 5To/105/2010, ako súdu odvolacieho, ktorým súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného J. H. zamietol (okrem ostatného rozhodnutia). Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1, 2 písm. h/ Tr. por. Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Bolo podané včas a na zákonom určenom mieste (§ 370 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.) a označuje chyby konania a dôvod odvolania (§ 374 Tr. por.).

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je predmetné rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) je viazaný zisteným skutkovým stavom veci, tak ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, pretože podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. môže byť dovolacím dôvodom skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V posudzovanej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie podľa ktorého obvinený J. H. spáchal skutok tak, ako je tento ustálený v skutkovej vete pod bod 4/ rozsudku Okresného súdu Piešťany z 2. júla 2010, sp. zn. 1T/115/2009, pretože odvolací súd vo svojom uznesení skutkové zistenia nemodifikoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k dovolacím námietkam obvineného uvádza nasledovné:

Pokiaľ ide o právne posúdenie je treba konštatovať, že skutok vymedzený pod bodom 4/ v rozsudku Okresného súdu Piešťany z 2. júla 2010, sp. zn. 1T/115/2009, bol v súlade s Trestným zákonom správne právne posúdený ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák., nakoľko spĺňa všetky formálne znaky tohto trestného činu (obvinený sa úmyselne a z osobitného motívu – pomsty vyhrážal poškodenej B. G., ktorá pri vyhrážkach prítomná nebola, prostredníctvom jej matky, inou ťažkou ujmou – dobitím takým spôsobom, že to u nej vzbudilo dôvodnú obavu). Tento skutok napĺňa aj materiálny znak prečinu, pretože jeho závažnosť je vyššia ako nepatrná.

V tomto smere treba uviesť, že z rozsudku súdu prvého stupňa dovolací súd zistil, že odôvodnenie tejto právnej kvalifikácie je povrchné a v odôvodnení rozsudku (str. 13), v ktorom sa uvádza, že „obvinený sa vyhrážal B. G., ktorá je matkou B. G., a táto je priateľkou poškodeného J., že ak nedostane poškodeného J., tak napadne jej dcéru B. G., čo u tejto vzbudilo dôvodnú obavu o život a zdravie jej dcéry B.“, je právne nesprávne. Aj odvolací súd sa v tomto smere nesprávne zaoberal skutočnosťou, či „vyhrážky obvineného mohli vzbudiť dôvodnú obavu u B. G., že tieto on uskutoční“ (str. 4 uznesenia).

Nesprávne odôvodnenie dotknutého výroku o vine však nie je okolnosťou naplňajúcou uplatnený dovolací dôvod.

Tak ako prokurátor správne uviedol vo svojom vyjadrení zo 6. októbra 2011, poškodenou je B. G., ktorej sa obvinený vyhrážal (v jej neprítomnosti) inou ťažkou ujmou a to takým spôsobom, že tieto vyhrážky vzbudili u nej dôvodnú obavu, že ich obvinený aj skutočne uskutoční. Táto obava vyplýva najmä z výpovede samotnej poškodenej, keďže táto sa spolu s poškodeným J. J. skrývala pred obvineným, zmenila niekoľkokrát bydlisko ako aj telefónne číslo, pričom nie je potrebné, aby v opise skutku tieto znaky boli uvedené, tak ako sa uvádzajú v tzv. právnej vete rozsudku, obsahujúcej súhrn znakov aplikovanej skutkovej podstaty trestného činu.

Pokiaľ ide o vyhrážanie sa inou ťažkou ujmou, toto musí byť skutočne svojou povahou a závažnosťou na úrovni vyhrážok smrťou alebo ťažkou ujmou na zdraví. Obvinený

sa poškodenej vyhráždal takým dobitím, že „sa nebude starať ako bude vyzerat’“. Z uvedeného je potom naozaj možné vyvodit’, že ide o takú vyhrážku, ktorej následok sa približuje k ťažkej ujme na zdraví, a to aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že jej druh - poškodený J. J. bol zbitý (utrpel pohmoždenie hlavy a oboch obočí) a bolo mu vyhrážené prostredníctvom jeho matky zabitím a pohrebom (skutok uvedený v bode 3/ rozsudku).

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (súdy správne právne posúdili zistený skutok pod bodom 4/ rozsudku, ktorého sa obvinený dopustil), dovolací súd musel dovolanie obvineného J. H. podľa § 382 písm. c/ Tr. por., na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci, odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. novembra 2011

JUDr. Petra K r a j č o v i č , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková